

УДК 340.143, 159.9

А- 43

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою ВНПЗ «Дніпровського гуманітарного університету» від 08.02.2024 р. (протокол № 5)

А-43 Актуальні проблеми юриспруденції та психології: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (Дніпро, 15 грудня 2023 р.). Дніпро: ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2023. 218 с.

Збірник конференції містить матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми юриспруденції та психології» (15.12.2023), у роботі якої взяли участь здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти закладів вищої освіти України.

Матеріали науково-практичної конференції надруковані в авторській редакції.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

докт. юрид. наук, проф. **Олег КИРИЧЕНКО** (*голова*); канд. юрид. наук, доц. **Тетяна ЛЕЖНЄВА** (*заст. голови*); **Андрій МІРОШНИК** (*секретар*); канд. юрид. наук **Сергій ДУБОВ**, докт. юрид. наук, проф. **Вадим НЕГОДЧЕНКО**, докт. юрид. наук, доц. **Сергій ПЕНЬКОВ**, канд. псих. наук, доц. **Людмила ПРІСНЯКОВА**, докт. псих. наук, доц. **Олександр САМОЙЛОВ**

© ВНПЗ ДГУ, 2023

© Автори, 2023

більшості індивідам по кожній групі. Це може свідчити про те, що більшості людей притаманна ідеалізація у любовних стосунках та впевненість в тому що з любов'ю вони все переможуть.

До «Кохання з першого погляду» схильні більшість маскулінних чоловіків (89%) та андрогінних чоловіків (72%), а також маскулінних жінок (66%). Це може свідчити про прямий зв'язок між маскулінністю та коханням з першого погляду.

Віра у «Єдиного та єдину» притаманна більшості фемінним жінкам (66%). У маскулінних чоловіків та маскулінних жінок така віра відсутня. Це може свідчити про прямий зв'язок між фемінністю та вірою у «Єдиного та єдину».

Аналіз отриманих результатів свідчить про психічний розвиток особистостей у віковій групі, яка взяла участь у емпіричному дослідженні. Чоловікам більш притаманна наївність у переконаннях щодо кохання. Жінки більше орієнтовані на особистісний та соціальний досвід, що знаходить відображення у кількісних показниках.

Таким чином, виявлені гендерні особливості переконань щодо кохання учасників емпіричного дослідження.

Сорока Дар'я Володимирівна

здобувач вищої освіти

другого (магістерського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник:

Агарков Олег Анатолійович

доктор політичних наук, професор,

професор кафедри психології

Дніпровського гуманітарного університету

ЕМОЦІЙНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНИКА

Емоційне благополуччя у дитинстві визнається як ключовий аспект розвитку та підготовки дітей до подальшого життя. Особливо важливим є емоційне благополуччя старших дошкільників, оскільки цей період становить основу для формування емоційної стабільності та соціальної адаптації у майбутньому.

Сучасний світ ставить перед дітьми низку викликів, таких як стрес, тиск інших дітей, а також впливи інтернету та соціальних мереж. Внаслідок цього, старші дошкільники можуть зазнавати емоційного навантаження та стресу, що впливає на їх емоційне благополуччя.

Питаннями пов'язаними з емоційним благополуччям особистості

старшого дошкільника займались наступні науковці: О. Вовчик-Блакитна [1], Н. Колпакова [2], О. Кононко [3], О. Олійник [4], Л. Терещенко, І. Карабаєва [5].

Емоційне благополуччя - це стан психологічного комфорту та рівноваги у сфері емоцій. Для старших дошкільників це включає в себе здатність розпізнавати, розуміти та керувати своїми емоціями, а також будувати позитивні відносини з іншими дітьми та дорослими.

До основних видів емоційного благополуччя відноситься:

1. **вираз емоцій.** Здатність висловлювати свої емоції відкрито та конструктивно,
2. **емоційне розуміння.** Розуміння власних та інших емоцій, їх виникнення та вплив на поведінку,
3. **емоційна регуляція.** Здатність керувати своїми емоціями та реагувати на стрес та труднощі,
4. **емпатія та соціальні відносини.** Розвиток навичок співчуття та здатність побудови позитивних стосунків з однолітками та дорослими.

До механізмів розвитку емоційного благополуччя відносяться:

1. **розваги та гра.** Гра та творчість є ефективними інструментами для вивчення та вираження емоцій,
2. **сімейне середовище.** Родинне оточення грає важливу роль у формуванні емоційного благополуччя. Взаємодія з батьками та близькими є ключовою,
3. **освітні програми.** Дошкільні заклади та вчителі можуть створювати освітні програми, спрямовані на розвиток емоційного інтелекту,
4. **спілкування з однолітками.** Взаємодія з іншими дітьми сприяє розвитку емпатії та соціальних навичок.

Родина відіграє найважливішу роль у розвитку емоційного благополуччя старших дошкільників. Взаємодія з родинним оточенням має значний вплив на емоційний інтелект та загальний психологічний розвиток дитини. Це проявляється в наступних аспектах:

1. **моделювання позитивних емоцій і способів вираження.** Діти навчаються виражати та регулювати свої емоції, спостерігаючи за батьками і рештою сім'ї. Батьки, які проявляють позитивні емоції та виявляють здатність керувати негативними, надають дітям зразок для наслідування,
2. **спілкування і слухання.** Здатність батьків слухати та відповідати на потреби та емоції дітей важлива для створення відкритої атмосфери, де дитина може вільно ділитися своїми почуттями та думками.
3. **створення позитивного родинного середовища.** Важливо створити позитивне та підтримуюче середовище вдома, де дитина відчуває себе безпечно. Це сприяє розвитку емоційної стабільності,
4. **навчання емпатії та соціальним навичкам.** Родинне оточення допомагає дітям розуміти та відчувати співпереживання до інших, а також розвивати навички спілкування та взаємодії з іншими членами сім'ї.

5. **підтримка під час стресових ситуацій.** Родинна підтримка важлива для того, щоб допомогти дитині подолати стрес та труднощі, з якими вона зіштовхується,

6. **сприяння розвитку навичок саморегуляції.** Батьки можуть навчати дітей технікам для керування своїми емоціями та реакціями на різні ситуації.

7. **збалансоване співіснування та межі.** Установлення здорових меж та навчання дітей взаємодіяти з іншими членами сім'ї сприяє розвитку вмінь та навичок у вирішенні конфліктів.

Можна надати наступні рекомендації, щодо формування емоційного благополуччя особистості старшого дошкільника для родини:

1. **активне спілкуйтеся з дітьми.** Слід знайти час для спілкування зі своїми дітьми та систематично розмовляйте про їхні почуття та думки,

2. **відкритий вираз емоцій.** Не треба стримувати свої емоції перед дітьми, але навчати їх конструктивно виражати свої почуття,

3. **ритуали та традиції.** Спільні ритуали та традиції сприяють формуванню позитивних спогадів та емоційного зв'язку,

4. **відкрите спілкування в родині.** Необхідно створити атмосферу, де діти можуть вільно обговорювати будь-які питання та почуття.

5. **підтримка під час стресових ситуацій.** Слід бути поруч з дітьми, коли вони потребують підтримки під час стресових подій, таких як переїзди або конфлікти з однолітками.

6. **спільні заходи та активності.** Необхідно проводити час разом, робити спільні заходи та активності, які підтримують позитивний емоційний стан.

Здатність батьків створювати підтримуюче та позитивне родинне середовище є важливою складовою для розвитку емоційного благополуччя старших дошкільників. Родина може стати основним джерелом навчання та розвитку навичок, які допоможуть дітям подолати емоційні виклики та досягти психологічної стабільності.

Можна надати закальні рекомендації, щодо формування емоційного благополуччя особистості старшого дошкільника:

1. **психологічна підтримка.** Слід створити можливість для старших дошкільників отримувати психологічну підтримку та консультування у разі стресу та емоційних труднощів,

2. **навички емоційного інтелекту.** Необхідно включити в навчальні програми активності, спрямовані на розвиток навичок розпізнавання та керування емоціями,

3. **відкритий вираз емоцій.** Слід підтримувати створення безпечного середовища, де діти можуть відкрито виражати свої емоції,

4. **емпатія та співпереживання.** Вчителі та батьки мають надихати дітей до виявлення співчуття та допомагати розуміти почуття інших,

5. **відкритий діалог.** Необхідно залучати старших дошкільників до обговорення їхніх почуттів та проблем, допомагаючи їм розвивати навички комунікації.

Емоційне благополуччя старших дошкільників є важливим елементом психологічного розвитку, який формує основу для подальшого життя особистості. Створення дітям позитивного, підтримуючого середовища та розвитку їхнього емоційного інтелекту є ключем до успішного становлення та розквіту їх особистості.

Список використаної літератури:

1. Вовчик-Блакитна О. О. Емоційне благополуччя дитини – засіб і мета реабілітаційної роботи / О. О. Вовчик-Блакитна . Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами: [зб. наук. праць]. – Київ.: Університет «Україна». 2004. №1 (3). . С. 537–542
2. Колпакова Н. «Розвиток емоційно-моральної сфери і навичок спілкування у дітей старшого дошкільного віку». Дошкільне виховання. 2009 № 10, 56 с.
3. Кононко О. Л. Соціально-емоційний розвиток особистості / О.Л. Кононко. К.:2008. 255 с
4. Олійник О. Особливості емоційного розвитку та умови формування емоційної культури дітей старшого дошкільного віку засобами театралізованих ігор. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. 2013. № 47. С. 167-173.
5. Терещенко Л.А., Карабаєва І.І. Психологічні особливості емоційної сфери дітей дошкільного віку Актуальні проблеми психології: збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Київ, Том 10. Психологія навчання. Генетична психологія. Медична психологія. Випуск 33. 2019. С. 214 – 234.